سوالات آزمون درس : ادبیات پایه و رشته تحصیلی: دوازدهم ریاضی و تجربی نام دبیر: خانم اخگری نام و نام‌خانوادگی : **کلاس :** شماره صندلی :	باسمه تعالی آموزش و پرورش منطقه ۶ تهران دبیرستان فرزانگان ۱ دوره دوم **آزمون پایانی نوبت اول** سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳	**تاریخ برگزاری آزمون :** ۱۴۰۳/۱۰/۱۰ **مدت آزمون : ۸۰ دقیقه** **تعداد صفحات : ۴ صفحه** ساعت شروع آزمون: صبح پاسخگویی در: برگه سوال☐ پاسخبرگ☐

ردیف	صفحه اول سوالات	بارم
	قلمرو فکری	
الف	**معنی عبارت‌ها و ابیات زیر را به نثر روان بنویسید.**	
	اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده.	۰/۵
	گفت:« نزدیک است والی را سرای آنجا شویم گفت: «والی از کجا در خانه خمار نیست.»	۰/۵
	در دفتر زمانه فتد نامش از قلم/ هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت	۰/۵
	همت از باد سحر می‌طلبم گر برد/ خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است	۰/۷۵
	پنهان مکن آتش درون را/ زین سوخته جان شنو یکی پند	۰/۵
	بگرای چو اژدهای گرزه/ بخروش چو شرزه شیر ارغند	۰/۵
	نی حدیث راه پر خون می‌کند/ قصه‌های عشق مجنون می‌کند	۰/۷۵
	در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست/ با جان بودن به عشق در سامان نیست	۰/۷۵
	بازآ که در هوایت خاموش جنونم/ فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران	۰/۷۵
ب	**مفهوم ابیات و عبارت‌های زیر را دقیق بنویسید.**	
	سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد.	۰/۲۵
	محرم این هوش جز بی‌هوش نیست/ مرزبان را مشتری جز گوش نیست	۰/۲۵
	از پای تا سرت همه نور خدا شود/ در راه ذوالجلال چو بی پا و سر شوی	۰/۲۵

ادامه سوالات در صفحه دوم

www-kanoon-ir
Scanned with CamScanner

بفکن ز پی این اساس تزویر/ بگسل ز هم این نژاد و پیوند — ۰/۲۵

ج

۱-مقصود نویسنده از عبارت «صفای اهورایی آن همه زیبایی‌ها که درونم را پر از خدا می‌کرد، به این علم عدد بینِ مصلحت‌اندیش آلود» چیست؟ — ۰/۲۵

۲- مولانا در بیت زیر چه کسانی را سزاوار همراهی "عارف" دانسته است؟ — ۰/۲۵

نی حریف هرکه از یاری برید پرده‌هایش پرده های ما درید

۳-ضرورت توسل به "مرشد و مراد " از مفهوم کدام بیت بر می‌آید؟ — ۰/۲۵

الف) در عالم پیر هرکجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است

ب) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند

قلــمرو ادبــی

الف

ابیات ردیف اول با کدام آرایه‌های ردیف دوم مطابقت دارد؟ (یک مورد اضافی است.) — ۰/۷۵

ردیف اول	ردیف دوم
الف) تو قلب فسرده زمینی/ از درد ورم نموده یک چند	۱-تلمیح
ب) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق/ تا بگویم شرح درد اشتیاق	۲-تضمین
ج) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم/ ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است	۳-مجاز
	۴-حسن تعلیل

ب

-آرایه مشخص و مهم ابیات زیر را بنویسید.

تا درد و ورم فرو نشیند/ کافور بر آن ضماد کردند — ۰/۵

گفتی:« به روزگاران مهری نشسته بر دل» گفتم: / «بیرون نمیتوان کرد حتی به روزگاران» — ۰/۲۵

- بیت " نشان غربت از دل کی برد حب وطن / به تخت مصرم اما جای در بیت الحزن دارم" به کدام داستان اشاره دارد؟ — ۰/۲۵

ج

۱-نام آفرینندگان آثاری را که نویسنده آنها نادرست ذکر شده، بنویسید. — ۰/۵

تذکره الاولیا : عطار / تمهیدات: شهاب الدین سهروردی / قصه شیرین فرهاد: نظامی /
ترجمه کلیله و دمنه: نصرالله منشی

د

در مصراع دوم بیت «بر کش ز سر این سپید معجر/ بنشین به یکی کبود اورند» آرایهٔ مجاز و مفهوم آن را بررسی کنید. — ۰/۲۵

ه

صاحبان آثار زیر را معرّفی کنید. — ۰/۵

الف) فیه ما فیه:

ب) تمهیدات:

ادامه سوالات در صفحه سوم

Scanned with CamScanner

ردیف	صفحه سوم سوالات آزمون درس: پایه و رشته: دبیرستان فرزانگان۱ تهران دوره دوم تاریخ: نام و نام خانوادگی: ..... کلاس: ..... شماره صندلی:	بارم
و	درستی یا نادرستی گزینه‌های زیر را مشخص کنید. الف) کتاب فیه‌مافیه اثر مولوی و به نثر است. درست☐ نادرست ☐ ب) «مثل درخت در شب باران» اثر م.سرشک و به نثر است درست☐ نادرست☐	۰/۵
	قلـمرو زبـانـی	
الف	۱-معنی لغت: عاکفان کعبه ی جلالش کافور بر آن ضماد کردند تن ز جان و جان ز تن مستور نیست بخروش چو شرزه شیر ازغند ۲-کدام معنی از واژه "سامان" در مصراع "با جان بودن به عشق در سامان نیست" بر نمی آید؟ الف) امکان ب)درخور پ)مصلحت ت)میسر	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
ب	نقش دستوری ضمایر متصل را مشخص کنید. محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت. گفت : آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه تا چشم بشر نبیندت روی	۰/۷۵
ج	نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. همت اگر سلسله جنبان شود. فرخی ز جان و دل می کند در این محفل. در دفتر زمانه فتد نامش از قلم.	۰.۷۵
د	در کدام گزینه "حذف به قرینه معنایی" صورت نپذیرفته است؟ الف)پادشه را کرم باید تا بر او گردآیند و رحمت تا در پناه دولتش ایمن نشینند ب) گر آتش دل نهفته داری/ سوزد جانت به جانت سوگند ج) گفت: نزدیک است والی را سرای آنجا شویم/ گفت: والی از کجا در خانه خمار نیست	۰/۲۵
ه	۱-از بین گروه واژه‌های زیر معادل معنایی کلمات «شتابنده» و «طرح» را بیابید. «طبق- نَمط- مُستعجل- طُفیلی- سامان- اِنگاره- تلقّی» ۲-در بیت زیر چند مفعول وجود دارد؟ -بگفت آنجا به صنعت در چه کوشند؟ بگفت انده خرند و جان فروشند ۳- در ابیات زیر واژه‌های هم آوا را بیابید. الف) تـن ز جـان و جـان ز تـن مسـتور نیسـت لیـک کـس را دیـد جـان دسـتور نیسـت ب) هر چه شد منسوب مجنون بی خروش عشق نیست آهـن از گـل کردن زنجیر، بلبل مـی‌شـود ۴-زمان و نوع افعال زیر را بنویسید. -در دفتر زمانه فتد نامش از قلم. -بازآ که در هوایت خاموشی جنونم . -قرار بود برسد هنوز نیامده است.	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۷۵
و	در بیت زیر جمله‌ای با الگوی، «نهاد + مسند + فعل» بیابید. «دیدهٔ ما از رخِ مستور روشن می‌شود چهرهٔ بی‌شرم را بی‌نور می‌دانیم ما» **ادامه سوالات در صفحه چهارم**	۰/۵

Scanned with CamScanner

ردیف	صفحه چهارم سوالات آزمون درس: پایه و رشته: دبیرستان فرزانگان۱ تهران دوره دوم تاریخ: نام و نام خانوادگی: ..... کلاس: ..... شماره صندلی:	بارم
ز	با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند» الف) وابستهٔ وابسته و نوع آن را مشخّص کنید. ب) نقش دستوری «فرخنده پی» چیست؟	۰/۷۵
ژ	کاربرد معنایی فعل«نیست» را در بیت زیر بررسی کنید. «روزها گر رفت، گو رو، باک نیست تو بمان، ای آن‌که جز تو پاک نیست»	۰/۵
	شعـر حفـظـی	
الف	-ای جویبار جاری! زین سایه برگ گلریز	۰/۵
	-گر در ..... هوای ..... است حافظا	۰/۵
	-<u>را</u> در این مصرع چه نوعی می باشد؟ دیوار زندگی را زیر گونه یادگاران	۰/۲۵
	-آرایه مشخص شده مصراع را بنویسید. <u>بنیاد هستی</u> تو چو زیر و زبر شود	۰/۲۵
	-"وجه خدا اگر شودت منظر نظر"، <u>منظر نظر</u> کنایه از چیست؟	۰/۲۵
	-یک هم آوا بیابید و بنویسید. "یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی"	۰/۵
	-در این مصرع حذفی صورت گرفته است؟ "ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی"	۰/۲۵
	موفق باشید	جمع نمرات ۲۰

www.kanoon.ir

Scanned with CamScanner

به نام خدا

محمد فرحان فخاربان رتبه ۱۵۱ منطقه و ۴۲۴ کشوری دانشجوی پزشکی دانشگاه تهران

فارسی ۳ ریاضی فرزانگان گرگان ۱

الف) ۱. با آمدن فصل بهار شکوفه را چون کلاهی بر سر شاخه درختان قرار داده است.

۲. محتسب گفت منزل حاکم همین نزدیکی هاست آنجا برویم تا والی به وضع تو رسیدگی کند مست گفت از کجا معلوم خود والی هم اکنون در می خانه نباشد؟

۳.هر ملتی که نویسنده و اندیشمند نداشته باشد قطعا از صفحه روزگار محو و فراموش می شود

۴. از باد سحر کمک می خواهم که از من شاعر دردمند پیامی به دوستانم برساند.

۵. ای دماوند خشم درون خود را پنهان مکن و آتشفشانی شو و از این شاعر سوخته جان پندی را بشنو

۶. ای دماوند همچون اژدهایی ترسناک و خطرناک به حرکت درآ و حمله ور شو. ای دماوند همچون شیری خشمگین فریاد و خروش کن

۷. نی داستان راه خونین عشق را بیان می کند و از قصه عشق عاشقانی چون مجنون که سراسر درد و رنج است سخن به میان می آورد.

۸. زندگی بدون عشق یعنی مرگ و نابودی و نمی توانی در راه عشق با خودت باشی و حیات داشته باشی

۹. برگرد که درد و غم شدید عاشقی چون من در دوران دوری از معشوق دل سنگ را می لرزاند

ب)دیوانگی در زمینه عشق بهتر از دقت و زرنگی در دنیا است

www.karnoon.ir

Scanned with CamScanner

- این هوش را فرد بی هوش نمی فهمد همانطور که تنها مشتری زبان و صحبت کردن گوش و شنیدن است

- اگر در راه حق قدم برداری همه وجودت سرشار از نور عشق الهی میشود و به کمال میرسی

- باید اساس حکومت ریا و تزویر را به هم زد و نسل ستمگران را نابود کرد

ج) ۱. عقل ویرانگر زیبایی است ۲. درد دوری و حجران را کشیده باشند ۳. ب

..... الف) الف. حسن تعلیل ب)مجاز ج) تلمیح

ب) ۱. حسن تعلیل ۲. تضمین و کنایه ۳. داستان حضرت یوسف (ع)

ج) تمهیدات : عین القضات همدانی قصه شیرین فرهاد احمد عربلو

د) مجاز و کنایه از اقتدار و قدرت

ه) فیه مافیه : مولوی تمهیدات : عین القضات همدانی

و) الف) درست ب)نادرست به نظم است

..... الف) ۱. ج عاکف کسانی که در مدتی معین در مسجد بمانند و به عبادت پردازند

۲. مرهم دارو که به جراحت نهند . ضماد کردن : بستن چیزی بر زخم مرهم نهادن

۳. پوشیده ۴. خشمگین و غضبناک

۲. پ مصلحت

www-kanoon-ir

Scanned with CamScanner

ب) متمم - مضاف الیه - مفعول

ج) مسند - فاعل - متمم

د) الف

ه)۱. مستعجل :شتابنده و طرح : انگاره

۲. ۴ مفعول ۳. مستور و مسطور منسوب با منصوب ۴. ماضی - امر - مضارع

و) ما بی نور می دانیم

ز)الف) مغان صفت مضاف الیه ب) مسند

ژ) وجود ندارد

الف) کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران

/ سرت - وصال / حرف اضافه به روی دیوار زندگی / اضافه استعاری / کنایه از مورد توجه قرار گیرد / بهر و بحر / خیر کامل است

Scanned with CamScanner